

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului Vitiuc Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Vitiuc Vladimir Ilia, născut la 13 mai 1956, originar din orașul Novosibirsk, Federația Rusă, domiciliat în orașul Fălești, str. Meșterilor nr. 26.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 20.12.2012 pînă la 12.04.2013;

Instanța de apel de la 03.05.2013 pînă la 16.03.2016;

Instanța de recurs de la 02.08.2016 pînă la 22.11.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 12 aprilie 2013, Vitiuc Vladimir a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Vitiuc Vladimir prin rechizitoriul din 19.12.2012 a fost învinuit de faptul că, la 15.09.2012, aproximativ la ora 15.00, activînd în calitate de electromontor la SA „Red Nord” filiala Fălești, fiind o persoană care este obligată să respecte regulile de exploatare a obiectivelor energetice, intenționat încălcînd prevederile pct. 2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33 a Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice care prevăd că, „cablul electric trebuie să corespundă condițiilor mediului scopului și valorii clădirilor, designului și altor caracteristici arhitecturale. Cablul electric trebuie să ofere posibilitatea în mod ușor după culoare de a-l recunoaște pe toată lungimea: albastru - pentru desemnarea conductorului nul sau a grilei de putere medie; combinația a două culori de verde și galben - pentru desemnarea conductorului de protecție sau a cablului nul de protecție; combinația a două culori de verde și galben pe toată lungimea acestuia cu prezența mărcilor de culoare albastră la capetele liniilor care sunt aplicate în timpul montării - pentru desemnarea combinării conductorului nul și a conductorului nul de protecție; negru, maro, roșu, violet, gri, roz, alb, portocaliu, turcoaz - pentru conductorul de fază”, „la selectarea tipului de cablu electric și a metodei de instalare a conductorilor și cablurilor trebuie să se țină cont de cerințele de siguranță electrică și anti-incendiară”, „selectarea tipului de cabluri electrice, a conductorilor și a metodei de instalare urmează a fi efectuată în conformitate cu cerințele prevăzute în tabelul 2.1.2”, la efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei de alimentare cu energie electrică a casei ce aparține cet. Bargan Lilia amplasată în or. Fălești, str. Ion Creangă nr. 13, în conformitate cu concluziile Raportului de constatare tehnico - științifică nr. 1983/12 din 24.09.2012, a utilizat necorespunzător un cablu prevăzut pentru liniile

aeriane de telecomunicații, conectând conductorul nul din cutia de joncțiune amplasată pe peretele exterior al casei cu conductoarele din cutia de joncțiune amplasată în încăperea verandei, astfel ca rezultat al acțiunilor sale în unica casă de locuit aparține cet. Bargan Lilia, amplasată în or. Fălești, str. Ion Creangă 13, la 18.09.2012, s-a produs un incendiu, ca rezultat al cărui au fost nimicite mai multe bunuri materiale și anume: 1000 Euro la cursul oficial al Băncii Naționale de cumpărare a unui EURO de 16,1466 lei, 20 de foi de ardezie f.f. în valoare de 85 lei fiecare, 22 metri de lambriu f.f. în valoare de 75 lei per metru, 5 uși din lemn f.f. cu valoarea de 1 500 lei fiecare, o fereastră din lemn f.f. în valoare de 700 lei, o fereastră din PVC f.f. în valoare de 1500 lei, un magnetofon cu CD de model „LG” f.f. cu valoarea de 1000 lei, un cărucior pentru copii f.f. cu valoarea de 1500 lei, 50 de sticle de coniac „Belii Aist” cu volumul de 0,5 litri la prețul de 75 lei fiecare, 9 perne f.f. cu valoarea de 200 lei fiecare, 5 plapome f.f. cu valoarea de 180 lei fiecare, 4 pleduri f.f. cu valoarea de 400 lei fiecare, un perete f.f. în valoare de 6 800 lei, un perete f.f. în valoare de 5 000 lei, 2 scaune din lemn f.f. în valoare de 200 lei fiecare, un acordeon f.f. în valoare de 1 000 lei, 6 candelabre f.f. în valoare de 150 lei fiecare, 5 perechi de jaluze f.f. în valoare de 300 lei fiecare, 18 m de perdele-tul f.f. la prețul de 200 lei per metru, 8 m de perdele - șifon f.f. la prețul de 100 lei per metru, 4 perechi de cizme pentru femei f.f. în valoare de 800 lei, 2 perechi de cizme pentru bărbați f.f. în valoare de 800 lei, un uscător de păr f.f. în valoare de 200 lei, 2 costume pentru bărbați f.f. în valoare de 3 000 lei fiecare, 3 rochii de seară f.f. în valoare de 2 800 lei fiecare, un costum sportiv pentru femei f.f. în valoare de 800 lei, 4 perechi de bluji pentru femei f.f. în valoare de 400 lei fiecare, 10 perechi de bluji pentru bărbați f.f. în valoare de 400 lei fiecare și 24 de valuri de tapete în valoare de 400 lei fiecare, astfel cauzând proprietarului un prejudiciu material în proporții mari în mărime totală de 95 846.6 lei, ceea ce constituie urmări grave.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a atacat-o cu apel, în care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu condamnarea inculpatului Vitiuc Vladimir în baza art. 298 lit. b) Cod penal și în temeiul acestui articol de a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei penale, aplicându-i un termen de probațiune de 4 ani. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Bargan Lilia de admis în principiu, cu examinarea acesteia în procedură separată în cadrul unui proces civil.

În motivarea apelului s-a menționat că, apelantul consideră sentința ilegală, neîntemeiată și care urmează a fi casată. Astfel, instanța a reiterat, că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine, că la 15.09.2012 inculpatul Vitiuc Vladimir a efectuat lucrări la rețeaua internă de alimentare cu energia electrică din casa de locuit a părții vătămate Bargan Lilia, încălcând cerințele normelor de amenajare a instalațiilor electrice, fapt ce a condiționat inițierea incendiului soldat cu distrugerea bunurilor. Totodată stabilind cu certitudine circumstanțele faptice și anume că la 15.09.2012 inculpatul Vitiuc Vladimir, în calitate de membru al grupului operativ de dispecerat al SA „Red-Nord” filiala Fălești, în baza sesizării telefonice s-a deplasat la domiciliul părții vătămate Bargan Lilia, unde a constatat că în casă lipsea curentul electric, din motivul problemelor la rețeaua electrică internă. Până la contor (punctul de delimitare) în rețeaua de distribuție era prezentă energia electrică. Deși nu intra în atribuțiile sale de serviciu, la rugămintea părții vătămate, a efectuat lucrări la instalația electrică din interiorul casei, montând un cablu care era destinat pentru

liniile de telecomunicații aeriene, prin care a făcut legătura dintre cutia de joncțiune din exteriorul casei și cutia de joncțiune din verandă. Circumstanțele date au fost confirmate prin declarațiile părții vătămate Bargan Lilia, a martorilor Pastramă Gheorghe și Bargan Andrian, cât și prin declarațiile inculpatului Vitiuc Vladimir. De asemenea instanța a constatat că, la 18.09.2012 la domiciliul părții vătămate a avut loc un incendiu, în rezultat fiind deteriorată o parte din casă și distruse bunurile materiale aflate în interior. Incendiul în cauză a început în camera verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice, iar sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului nominalizat a fost manifestarea energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurt circuit electric) în care au fost implicate și conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații. Inițierea incendiului a fost condiționat de efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energie electrică a casei cu nerespectarea cerințelor normelor de amenajare a instalațiilor electrice circumstanțele date fiind confirmate prin probele scrise administrate și anume: proces-verbal de cercetare la fața locului, încheiere pe cercetarea cazului de incendiu, raportul de constatare tehnico-științifică;

Necătfînd la circumstanțele faptice stabilite instanța de judecată a considerat că, în mod eronat a concluzionat în acțiunile lui Vitiuc Vladimir că lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate lui conform art. 298 lit. b) Cod penal, motivînd că dispoziția art. 298 Cod penal, reprezintă o normă de blanchetă, iar noțiunea de regulile de exploatare a liniilor de distribuție a energiei electrice sunt stabilite și reglementate de Legea cu privire la energia electrică (nr. 124-XVIII din 23.12.2009, Monitorul Oficial nr. 23-24/33 din 12.02.2010) făcînd trimitere la art. 2 lit. d) ale legii menționate, precum și la prevederile art. 4 ale aceleiași legi și interpretînd în mod unilateral că liniile electrice de distribuție sunt strict delimitate în spațiu, avînd începutul la (în aval de) punctul de racordare la rețeaua electrică de transport (liniile electrice de înaltă tensiune) și se întind pînă la (în amonte de) punctul de delimitare de instalația de utilizare (locul în care rețelele și instalațiile consumatorului destinate utilizării energiei electrice se racordează la rețeaua electrică), iar inculpatul a efectuat lucrări la rețelele electrice ale consumatorului (în locuința părții vătămate Bargan Lilia), deci pînă la punctul de delimitare de liniile de distribuție și în aceste condiții, fapta lui Vitiuc Vladimir nefiind îndreptată în privința liniilor de distribuție a energiei electrice și că ultimul nu a comis o încălcare a regulilor de exploatare a acestor linii de distribuție;

Apelantul a considerat că, concluziile instanței de judecată sunt neîntemeiate și necoerente, iar sentința instanței de judecată este ilegală.

Argumentul indicat de instanța de judecată reprezintă o interpretare unilaterală și necoerentă a prevederilor legale de către instanța de judecată, deoarece prevederile legale ale Legii cu privire la energia electrică (nr. 124-XVIII din 23.12.2009 Monitorul Oficial nr.23-24/33 din 12.02.2010) la care face trimitere în hotărîrea sa instanța de judecată, care prevede că distribuția energiei electrice reprezintă transmiterea a energiei electrice prin rețele electrice de distribuție în vederea livrării ei către consumatori, adică la instalațiile de utilizare ce reprezintă la rîndul lor un ansamblu de instalații și de rețele ale consumatorului final destinate utilizării energiei electrice, situate în aval de punctul de delimitare, astfel rețeaua electrică internă a consumatorului de asemenea constituie o parte integrantă a liniei de distribuție a energiei electrice către utilizatorul de sistem (consumatorul final).

De asemenea instanța în mod eronat a supus omologării sintagmele de „linie de distribuire a energiei electrice” cu cea de „rețea electrică de distribuție „care deși au unele aspecte comune nu sunt sinonime avînd trăsături specifice, astfel în contextul Dicționarului Explicativ al Limbii Române ediția a II-a din 1998 „linia” reprezintă „o trăsătură reală sau imaginară care indică o limită, o direcție sau leagă (pe o hartă, pe un plan etc.) diferite puncte în spațiu, iar în sensul speței reprezintă un ansamblu de fire, de cabluri etc. care fac legătura între două sau mai multe puncte, iar în stricto-senso linia electrică reprezentînd ansamblul conductelor, dispozitivelor și construcțiilor care asigură transmiterea la distanță a energiei electrice”, pe cînd sintagma de „rețea” potrivit aceleiași surse reprezintă „un sistem de conducte, galerii, străzi, drumuri etc. cu multe ramificații și întretăieri, iar în stricto-senso rețea de distribuție reprezintă un ansamblu de ramificații prin care se distribuie consumatorilor dintr-un oraș electricitatea.

Totodată, în sensul normelor tehnologice „linia electrică”, reprezintă în sine ansamblul elementelor prin care se asigură transferul de energie între sursă și elementul alimentat distribuția în diferite direcții, închiderea/deschiderea circuitului (într-o secvență prestabilită), protecția circuitului (receptor și linie), măsurarea parametrilor electrici și care conține: - conductoare (izolate)/cabluri/bare; dispozitive de conexiune (doze de ramificație, cutii de derivație, borne), care realizează un contact fix; - elemente de cablare, fixare și/ sau protecție față de mediu (tuburi, țevi), cu accesoriile aferente; - aparate de comutație, destinate manevrelor de închidere-deschidere a circuitelor; - aparate de protecție împotriva supracurenților, destinate atît elementului alimentat cît și celorlalte elemente de pe linie; - aparate de măsură, comandă și supraveghere, etc.. Astfel cele expuse, permit a afirma cu certitudine că, în cazul dat de către inculpatul Vitiuc Vladimir, a fost încălcată dispoziția art. 298 lit. b) Cod penal, care prevede răspunderea penală pentru „încălcarea regulilor de exploatare a liniilor de distribuire a energiei electrice, care au provocat urmări grave”, pe caz în mod obiectiv existînd în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (1) Cod penal, temeiul juridic de atragere a inculpatului la răspunderea penală.

Referitor la concluzia instanței care deși a reiterat în mod corect că obiectul juridic principal al infracțiunii specificate la art. 298 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la exploatarea în condiții de securitate a liniilor de distribuire a energiei electrice, obiectul juridic al infracțiunii nominalizate reprezintă un obiect juridic special complex, fiind constituit din obiectul juridic principal și un obiect juridic secundar ce constituie relațiile sociale cu privire la sănătatea sau viața persoanei ori la substanța, integritatea și potențialul de utilizare a bunurilor, iar obiectul material al infracțiunii constituindu-l în speța dată bunurile mobile și imobile deteriorate și anume bunurile materiale care au fost nemijlocit nimicite de incendiu care a avut loc în domiciliul părții vătămate. Astfel concluzionează că afirmația instanței de judecată privitor la faptul că în cazul examinat există un raport juridic din domeniul privat, exprimat în aducerea unei atingeri dreptului de proprietate al unei persoane concrete (partea vătămată Bargan Lilia) asupra unui bun care nu este parte a sistemului de distribuire a energiei electrice nu își găsește temeinicia și careva suport legal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința, cu pronunțată o nouă hotărîre, după cum urmează:

Vitiuc Vladimir Ilia se declară vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 3 ani.

În baza art. 90 Cod penal, se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, cu stabilirea perioadei de probațiune de 1 an.

A fost admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Bargan Lilia privind încasarea prejudiciului, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanței privind achitarea inculpatului fiind una eronată și în urma cercetării probelor consideră, că învinuirea adusă inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal, s-a confirmat în cadrul cercetării judecătorești și vinovăția inculpatului se constată deplin din probele administrate.

Totodată instanța de fond fără just temei a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare și examinate în ședința de judecată.

Astfel, instanța de apel a considerat că, concluzia instanței de fond precum că fapta inculpatului Vitiuc Vladimir nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal, nu se racordă la probele administrate, totalitatea probelor administrate și cercetate de către instanța de fond și suplimentar de către instanța de apel nicidecum nu confirmă temeinicia achitării lui, fiind prezente pe cauză suficiente probe pertinente, concludente și utile, care urmează a fi puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpatului.

Instanța de apel, în urma evaluării integrale a probelor prezentate a ajuns la concluzia că nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului Vitiuc Vladimir conform acuzării, și atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care demonstrează comiterea de către Vitiuc Vladimir a infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal.

Deși inculpatul Vitiuc Vladimir, nu a recunoscut vina sa, vinovăția lui în cele incriminate se demonstrează prin elementele de fapt dobîndite prin probele cercetate, și anume declarațiile părții vătămate și a martorilor, prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul ședințelor judiciare și care se coroborează deplin, demonstrînd cu certitudine existența infracțiunii și constatarea vinovăției lui Vitiuc Vladimir în fapta incriminată.

Procesul de ardere al incendiului care s-a produs la data de 18.09.2012 în casa de locuit de pe str. I. Creangă, 13 (gara Fălești) a început în încăperea verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice.

Sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului nominalizat a fost manifestările energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurtcircuit electric) în care a fost implicate și conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, prin intermediul căreia a fost conectat conductorul de nul din cutia de joncțiune, amplasată pe peretele exterior al casei, cu conductoarele din cutia de joncțiune, amplasată în încăperea verandei.

Circumstanțele care au cauzat inițierea incendiului au fost: efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energiei electrice a casei cu

nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (în deosebi pct.2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33) (f.d.39-47, vol.I);

- instrucțiunea Ministerului Energeticii a SA „Red-Nord” privind protecția muncii electromontorului (f.d.48-52, vol.I);

- regulament de activitate a grupului operativ de dispecerat al filialei Red-Nord (f.d.55-58, vol.I);

- raport de constatare tehnico-științifică nr. 1983/12 din 02.10.2012 prin care s-a concluzionat:

Procesul de ardere al incendiului care s-a produs la 18.09.2012 în casa de locuit de pe str. I. Creangă, 13 (gara Fălești) a început în încăperea verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice.

Sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului nominalizat a fost manifestările energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurtcircuit electric) în care a fost implicate și conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, prin intermediul căreia a fost conectat conductorul de nul din cutia de joncțiune, amplasată pe peretele exterior al casei, cu conductoarele din cutia de joncțiune, amplasată în încăperea verandei.

Circumstanțele care au cauzat inițierea incendiului au fost: efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energiei electrice a casei cu nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (în deosebi pct.2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33) (f.d.63-71, vol.I);

- certificat eliberat de Administratorul Pieței Comerciale Fălești din 22.11.2012, prin care se adeverește costul de piață în orașul Fălești în perioada lunii septembrie 2012 a unor bunuri materiale (f.d.74, vol.I);

- certificat din eliberat de SRL „Fertinix-V” precum că cursul oficial a Băncii Naționale a RM la 18.09.2012 constituie: 1 Euro-16.1466 lei.(f.d.75, vol.I);

- ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Bargan Lilia din 11.11.2012. (f.d.77, vol.I);

- cerere de înaintare a acțiunii civile pe cauza penală nr. 2012370324 din 22.11.2012 și ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Bargan Lilia din 22.11.2012 (f.d.84-85, vol.I);

- planșe fotografice anexe la procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 22.11.2012 (f.d.86-95, vol.I);

- date personale și revendicare de la MAI în privința lui Vitiuc Vladimir. (f.d. 101-105, vol.I);

- legitimație de electromontor din 06.02.2009 eliberată pe numele lui Vitiuc Vladimir (f.d. 106, vol.I);

- fișa personală de la locul de muncă a lui Vitiuc Vladimir (f.d. 117, vol.I);

- ordin de angajare la muncă a lui Vitiuc Vladimir. (f.d. 118, vol.I);

- ordin de transfer a lui Vitiuc Vladimir din 03.01.2011, prin care a fost transferat cu acordul lui Vitiuc Vladimir în brigada de deservire operativă, Dispeceratul rețelelor electrice raionale, Filiala Fălești începînd cu 04.01.2011 (f.d. 119, vol.I);

- instrucțiunea de activitate a grupului operativ de dispecerat al filialei din data de 11.02.2010 (f.d. 120-124, vol.I);

- nomenclatorul lucrărilor, care pot fi executate de FIO în mod de deservire operativă (f.d. 125-128, vol.I);

- regulament privind utilizarea dispozitivelor electrice (f.d. 129-132, vol.I);

- declarațiile părții vătămate Bargan Lilia date în ședința instanței de fond (f.d.170-172, vol.I);
- declarațiile martorului Pastrama Gheorghe date în ședința instanței de fond (f.d. 173-174, vol.I);
- declarațiile expertului Lăsâi Anatol date în instanța de fond (f.d. 190-192, vol.I).

Totodată, instanța de apel a considerat că, instanța de fond eronat nu a ținut cont de aceste declarații și nu le-a apreciat, mai ales că declarațiile date în cadrul instanței de fond a martorilor, a părții vătămate și a expertului au fost verificate și în instanța de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, mai mult partea vătămată Bargan Lilia, martorii Pastrama Gheorghe, Bargan Adria și expertul Lăsâi Anatol, le-au susținut clar sub jurământ și în cadrul ședinței publice a instanței de fond, careva diferență între declarațiile părții vătămate, a martorilor și expertului nefiind stabilită, în cadrul ședinței instanței de apel partea vătămată, martorii și expertul la fel au confirmat declarațiile sale și aceste dovezi sunt sprijinite de restul probelor cercetate.

În opinia instanței de apel, probele nominalizate și examinate în ansamblu prezintă o situație clară și fără de dubii a circumstanțelor de fapt și consideră că reieșind din probele date rezultă că, Vitiuc Vladimir a săvârșit infracțiunea pe faptul de încălcare a regulilor de exploatare a liniilor de distribuire a energiei electrice, care au provocat urmări grave, infracțiune prevăzută de art. 298 lit. b) Cod penal, consecințele date fiind în raport de cauzalitate cu fapta săvârșită.

Luând în considerație probele cercetate, instanța de apel a ajuns la concluzia că vinovăția lui Vitiuc Vladimir se dovedește deplin prin probele administrate și acțiunile inculpatului conțin elementele infracțiunilor incriminate, iar instanța de fond deși a constatat, că Vitiuc Vladimir la data de 15.09.2012 a efectuat lucrări la rețeaua internă de alimentare cu energie electrică din casa de locuit a părții vătămate Bargan Lilia, încălcând cerințele normelor de amenajare a instalațiilor electrice, fapt ce a condiționat inițierea incendiului soldat cu distrugerea bunurilor, greșit a interpretat legea penală și neîntemeiat l-a achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond în mod eronat a concluzionat că în acțiunile lui Vitiuc Vladimir lipsește latura obiectivă a infracțiunii incriminate lui conform art. 298 lit. b) Cod penal, motivând că dispoziția art. 298 Cod penal reprezintă o normă de blanchetă, iar noțiunea de regulile de exploatare a liniilor de distribuție a energiei electrice sunt stabilite și reglementate de Legea cu privire la energia electrică (nr. 124-XVIII din 23.12.2009, Monitorul Oficial nr.23-24/33 din 12.02.2010) făcând trimitere la art. 2 lit. d) ale Legii menționate, precum și la prevederile art. 4 ale aceleiași legi și interpretând în mod unilateral că, liniile electrice de distribuție sunt strict delimitate în spațiu, având începutul la punctul de racordare la rețeaua electrică de transport (liniile electrice de înaltă tensiune) și se întind pînă la (în amonte de) punctul de delimitare de instalația de utilizare (locul în care rețelele și instalațiile consumatorului destinate utilizării energiei electrice se racordează la rețeaua electrică), iar inculpatul a efectuat lucrări la rețelele electrice ale consumatorului (în locuința părții vătămate Bargan Lilia), deci pînă la punctul de delimitare de liniile de distribuție și în aceste condiții, fapta lui Vitiuc Vladimir nefiind îndreptată în privința liniilor de distribuire a energiei electrice și că ultimul nu a comis o încălcare a regulilor de exploatare a acestor linii de distribuție.

De asemenea, este neîntemeiată și concluzia instanței, care deși a reiterat în mod corect că obiectul juridic principal al infracțiunii specificate la art. 298 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la exploatarea în condiții de securitate a liniilor de distribuire a energiei electrice referitor la faptul că obiectul juridic principal al infracțiunii specificate la art. 298 Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la exploatarea în condiții de securitate a liniilor de distribuire a energiei electrice, dar a concluzionat că în cazul examinat există un raport juridic din domeniul privat, exprimat în aducerea unei atingeri dreptului de proprietate al unei persoane concrete (partea vătămată Bargan Lilia) asupra unui bun care nu este parte a sistemului de distribuire a energiei electrice.

Astfel, afirmația invocată de către instanța de fond că liniile de distribuție a energiei electrice sunt strict delimitate în spațiu, avînd începutul la (în aval de) punctul de racordare la rețeaua electrică de transport (liniile electrice de înaltă tensiune) și se întind pînă la (în amonte de) punctul de delimitare de instalația de utilizare (locul în care rețelele și instalațiile consumatorului destinate utilizării energiei electrice se racordează la rețeaua electrică) reprezintă o interpretare unilaterală și necoerentă a prevederilor legale de către instanța de judecată, deoarece prevederile legale ale Legii cu privire la energia electrică (nr. 124-XVIII din 23.12.2009 Monitorul Oficial nr.23-24/33 din 12.02.2010) la care face trimitere în hotărîrea sa, instanța de judecată, care prevede că distribuția energiei electrice reprezintă transmiterea a energiei electrice prin rețele electrice de distribuție în vederea livrării ei către consumatori, adică la instalațiile de utilizare ce reprezintă la rîndul lor un ansamblu de instalații și de rețele ale consumatorului final destinate utilizării energiei electrice, situate în aval de punctul de delimitare.

Astfel rețeaua electrică internă a consumatorului de asemenea constituie o parte integrantă a liniei de distribuire a energiei electrice către utilizatorul de sistem (consumatorul final).

Cele reținute mai sus sunt confirmate și de prevederile art. 38 al Legii menționate mai sus care prevede că „planificarea extinderii, exploatarea, administrarea și întreținerea rețelelor electrice de distribuție se efectuează în conformitate cu Normele tehnice ale rețelelor electrice de distribuție, elaborate și aprobate de Agenție”, iar alin. (2) ale aceluiași articol prevede în mod expres că „Normele tehnice ale rețelelor electrice de distribuție sunt elaborate în vederea asigurării funcționării sigure, inofensive, stabile și economice a rețelelor electrice de distribuție, sunt obligatorii pentru toți participanții la piața energiei electrice și reglementează, în special, raporturile juridice care țin de asigurarea unui acces nediscriminatoriu la rețelele electrice de distribuție, de racordarea la rețelele electrice de distribuție, de planificarea extinderii rețelelor electrice de distribuție, de exploatarea și de asigurarea întreținerii rețelelor electrice de distribuție, de dirijarea prin dispecer a rețelelor electrice de distribuție, precum și de stabilirea interfețelor și a fluxurilor informaționale, după caz, dintre operatorii rețelelor de distribuție și operatorul rețelei de transport și de sistem, precum și utilizatorii de sistem (adică consumatorii finali, persoane fizice sau persoane juridice cărora i se prestează serviciu de transport sau de distribuție a energiei electrice).

În sensul normelor tehnologice „linia electrică”, reprezintă în sine ansamblul elementelor prin care se asigură transferul de energie între sursă și elementul alimentat distribuția în diferite direcții.

Astfel cele indicate confirmă cu certitudine că în cazul dat de către inculpatul Vitiuc Vladimir a fost încălcată dispoziția art. 298 lit. b) Cod penal, care prevede răspunderea penală pentru „încălcarea regulilor de exploatare a liniilor de distribuire a energiei electrice, care au provocat urmări grave”, pe caz în mod obiectiv existând în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (1) Cod penal, temeiul juridic de atragere a inculpatului la răspunderea penală.

Nu poate fi reținută că fiind neîntemeiată și concluzia instanței de fond, precum că pe caz există un raport juridic din domeniul privat, exprimat în aducerea unei atingeri dreptului de proprietate al unei persoane concrete (partea vătămată Bargan Lilia) asupra unui bun care nu este parte a sistemului de distribuire a energiei electrice nu își găsește temeinicia și careva suport legal.

Instanța de apel, la adoptarea soluției de constatare a vinovăției lui Vitiuc Vladimir ține cont de comentariul făcut la art. 298 lit. b) Cod penal, potrivit căruia se explică că latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiuni sau inacțiuni de încălcare a regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului, cu condiția că aceste încălcări au provocat decesul uneia sau al mai multor persoane sau alte urmări grave.

Prin încălcarea regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului se înțelege neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare sau neglijentă a acestor reguli, fapt ce a dus la apariția reală a pericolului cauzării daunei fizice oamenilor sau la dauna materială.

Componenta infracțiunii analizate este materială și se consumă din momentul survenirii consecințelor prejudiciabile, adică a decesului uneia sau al mai multor persoane sau alte urmări grave.

Urmări grave pot fi fizice sau materiale. Acestea pot fi vătămarile corporale medii sau grave, cauzarea prejudiciului material în proporții mari sau deosebit de mari. Ca urmări grave mai pot fi considerate distrugerea masivelor forestiere, a monumentelor de cultură, întreruperea îndelungată sau dezorganizarea lucrului la întreprinderi, instituții etc.

Latura obiectivă se realizează doar în cazul în care între încălcarea regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului și survenirea decesului uneia sau al mai multor persoane sau altor urmări grave există legătură cauzală.

Obiectul juridic special îl constituie securitatea publică în domeniul exploatării stațiilor producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, și a conductelor de transportare a combustibilului.

Obiectul juridic special suplimentar îl constituie viața și sănătatea oamenilor, proprietatea etc.

Regulile de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului reprezintă în sine totalitatea regulamentelor, instrucțiunilor, ordinelor sau dispozițiilor care stabilesc ordinea de respectare a anumitor normative, îndreptate spre asigurarea securității oamenilor, protecția obiectelor industriale, mediului, florei și faunei etc.

Latura subiectivă se exprimă prin vinovăție imprudentă în ambele sale modalități: încredere exagerată în sine și neglijența criminală: făptuitorul înțelege că, încălcând regulile de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului pot surveni urmări grave sau moartea uneia sau a mai multor persoane, însă credea în mod ușuratic că ele nu vor surveni, sau nu a prevăzut posibilitatea survenirii unor atare urmări în cazul încălcării acestor reguli, cu toate că putea și trebuia să le prevadă.

Instanța de fond a ignorat faptul că, atât la etapa urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați, declarațiile cărora au fost verificate și în cadrul examinării cauzei în instanța de apel s-a constatat, că inculpatul Vitiuc Vladimir, în calitatea sa de electrician-montor al SA „Red-Nord” filiala Fălești, fiind o persoană care era obligată să respecte regulile de exploatare a obiectelor energetice, intenționat încălcând prevederile pct.2.1.31, 2.1.32, și 2.1.33 a Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice a utilizat necorespunzător un cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații conectând conductorul nul din cutia de joncțiune amplasată pe peretele exterior al casei cu conductoarele din cutia de joncțiune amplasată în încăperea verandei, astfel ca rezultat al acțiunilor sale în casă de locuit ce aparține cet.Bargan Lilia Victor, amplasată în or.Fălești str.Ion Creangă, 13 și la data de 18.09.2012 s-a produs un incendiu, care a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

Nu poate fi reținută versiunea inculpatului Vitiuc Vladimir, precum că partea vătămată Bargan Lilia a insistat la conectarea energiei electrice deoarece urmau zilele de odihnă și nu dorea să rămână fără curent electric, precum și nu poate fi reținut și faptul că a atenționat partea vătămată că nu trebuie să conecteze la priză mai multe aparate electrocasnice decât frigiderul, deoarece dînsul activînd în calitate de electromontor la SA „Red-Nord” filiala Fălești era obligat de a respecta regulile de exploatare a obiectivelor energetice și să instaleze nu un cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, dar un cablu electric care să corespundă condițiilor mediului, scopului și valorii clădirii, disignului și altor caracteristici, conform prevederilor pct. 2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33 a Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice.

Inculpatul Vitiuc Vladimir cu bună știință a distribuit energia electrică la domiciliul părții vătămate Bargan Lilia prin intermediul cablului de telecomunicații, fapt care este inadmisibil în conformitate cu normele tehnice ale rețelelor de distribuție.

Instanța de fond nu a dat aprecierea juridică corespunzătoare circumstanțelor nominalizate, deși ele au importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei, întrucît, inculpatul știind cu certitudine despre faptul, că cablul pentru telecomunicații nu va rezista tensiunii energiei electrice, fapt despre care a înștiințat și partea vătămată, totuși a efectuat lucrări de modificare a rețelei interne de alimentare cu energiei electrice a casei părții vătămate.

Vinovăția inculpatului Vitiuc Vladimir în săvîrșirea infracțiunii se dovedește incontestabil și prin expertizele tehnico-științifice efectuate pe cauza penală.

Astfel, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1983/ 12 din data de 24.09.2012 s-a concluzionat.

Procesul de ardere al incendiului care s-a produs la data de 18.09.2012 în casa de locuit de pe str. I. Creangă, 13 (gara Făleşti) a început în încăperea verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice.

Sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului nominalizat a fost manifestările energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurtcircuit electric) în care a fost implicate și conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, prin intermediul căreia a fost conectat conductorul de nul din cutia de joncțiune, amplasată pe peretele exterior al casei, cu conductoarele din cutia de joncțiune, amplasată în încăperea verandei.

Circumstanțele care au cauzat inițierea incendiului au fost: efectuarea) lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energiei electrice a casei cu nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (îndeosebi pct.2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33) (f.d.39-47, vol. I).

Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.1983/12 din 02.10.2012:

Procesul de ardere al incendiului care s-a produs la data de 18.09.2012 în casa de locuit de pe str. I. Creangă, 13 (gara Făleşti) a început în încăperea verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice.

Sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului nominalizat a fost manifestările energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurtcircuit electric) în care a fost implicate și conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, prin intermediul căreia a fost conectat conductorul de nul din cutia de joncțiune, amplasată pe peretele exterior al casei, cu conductoarele din cutia de joncțiune, amplasată în încăperea verandei.

Circumstanțele care au cauzat inițierea incendiului au fost: efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energiei electrice a casei cu nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (îndeosebi pct.2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33). (f.d.63-71, vol. I).

Mai mult ca atât, în cadrul rejudecării cauzei în instanța de apel a fost admis demersul procurorului cu privire la efectuarea expertizei criminalistice, demers care a fost admis.

Astfel, potrivit raportului de expertiză nr.731 din 17.04.2014 întocmit de expertul judiciar al Centrului Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, Luchianciuc V. s-a concluzionat:

Reieșind din materialele dosarului penal nr.la-393/13, procesul de ardere al incendiului care s-a produs la data de 18.09.2012 în casa de locuit de pe str.Ion Creangă, 13 (gara Făleşti) a început în încăperea verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice.

Sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului a fost manifestările energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurtcircuit electric) în care au fost implicate conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, prin intermediul căreia a fost conectat conductorul de nul din cutia de joncțiune, amplasată pe peretele exterior al casei, cu conductoarele din cutia de joncțiune, amplasată în încăperea verandei.

Condițiile și circumstanțele, care au cauzat inițierea incendiului a fost efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energie electrică a casei cu nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (pct. 2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33).

Cauza incendiului care s-a produs în casa de locuit de pe str. Ion Creangă, 13 (gara Fălești) a fost cablul prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații.

Comportamentul porțiunilor de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații depinde de valoarea curentului electric care trece prin ele. La trecerea curenților mai mari conductorul electric se încălzește până la o anumită temperatură, dacă temperatura conductorului depășește temperatura de topire a stratului izolator, ultimul poate să se deterioreze și să condiționeze contactarea conductorului cu alte conductoare aflate sub potențial electric de sens opus și să producă un scurtcircuit electric cu degajarea unei cantități de energie termică, (f.d. 36, vol. II).

Astfel, în concluzia expertului este clar indicat, că condițiile și circumstanțele, care au cauzat inițierea incendiului a fost efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energie electrică a casei cu nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (pct. 2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33) și cauza incendiului care s-a produs în casa de locuit de pe str. Ion Creangă, 13 (gara Fălești) a fost cablul prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații.

Versiunea inculpatului că nu este vinovat se combate prin probele administrate, la fel versiunea inculpatului fiind contrazisă și prin probele scrise cercetate, care nu sunt lovite de nulitate și prezintă o situație clară a celor întâmplate își stabilite de instanța de apel, astfel declarațiile inculpatului contravin cu circumstanțele stabilite ale cauzei.

Reieșind din cele constatate, instanța reține în sarcina inculpatului Vitiuc Vladimir săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal, care se exprimă prin încălcarea regulilor de exploatare a liniilor de distribuire a energiei electrice, care au provocat urmări grave.

Probele enumerate permit de a reține în sarcina inculpatului Vitiuc Vladimir faptul, că la 15.09.2012, aproximativ la ora 15.00, activînd în calitate de electromontor la SA „Red Nord” filiala Fălești, fiind o persoană care este obligată să respecte regulile de exploatare a obiectivelor energetice, intenționat încălcînd prevederile pct. 2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33 a Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice care prevăd că, „cablul electric trebuie să corespundă condițiilor mediului scopului și valorii clădirilor, designului și altor caracteristici arhitecturale. Cablul electric trebuie să ofere posibilitatea în mod ușor după culoare de a-1 recunoaște pe toată lungimea: albastru - pentru desemnarea conductorului nul sau a grilei de putere medie; combinația a două culori de verde și galben - pentru desemnarea conductorului de protecție sau a cablului nul de protecție; combinația a două culori de verde și galben pe toată lungimea acestuia cu prezența mărcilor de culoare albastră la capetele liniilor care sunt aplicate în timpul montării - pentru desemnarea combinării conductorului nul și a conductorului nul de protecție; negru, maro, roșu, violet, gri, roz, alb, portocaliu, turcoaz - pentru conductorul de fază”, „la selectarea tipului de cablu electric și a metodei de instalare a conductorilor și cablurilor trebuie să se țină cont de cerințele de siguranță electrică și anti-incendiare”, „selectarea tipului de cabluri electrice, a conductorilor și a metodei de instalare urmează a fi efectuată în conformitate cu cerințele prevăzute în tabelul 2.1.2”, la efectuarea lucrărilor de modificare a rețelei de alimentare cu energie electrică a casei ce aparține cet. Bărgan Lilia Victor amplasată în or. Fălești, str. Ion Creangă nr. 13 în conformitate cu concluziile Raportului de constatare tehnico - științifică nr. 1983/12 din 24.09.2012 a utilizat necorespunzător un cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, conectînd conductorul nul din cutia de joncțiune amplasată pe peretele exterior al

casei cu conductoarele din cutia de joncțiune amplasată încăperea verandei, astfel ca rezultat al acțiunilor sale în unica casă de locuit aparține cet. Bargan Lilia, amplasată în or. Fălești str. Ion Creangă 13 la data de 18.09.2012 s-a produs un incendiu, ca rezultat al căruia au fost nimicite mai multe bunuri materiale și anume 1000 Euro la cursul oficial al Băncii Naționale de cumpărare a unui EURO de 16,1466 lei, 20 de foi de ardezie f.f. în valoare de 85 lei fiecare, 22 metri de lambriu f.f. în valoare de 75 lei per metru, 5 uși din lemn f.f. cu valoarea de 1 500 lei fiecare, o fereastră din lemn f.f. în valoare de 700 lei, o fereastră din PVC f.f. în valoare de, 1500 lei, un magnetofon cu CD de model „LG” f.f. cu valoarea de 1000 cărucior pentru copii f.f. cu valoarea de 1500 lei, 50 de sticle de coniac „Belii Aist” cu volumul de 0,5 litri la prețul de 75 lei fiecare, 9 perne f.f. cu valoarea de 200 lei fiecare, 5 ochialuri f.f. cu valoarea de 180 fiecare, 4 pleduri f.f. cu valoarea de 400 lei fiecare, un perete f.f. în valoare de 6800 lei, un perete f.f. în valoare de 5000 lei, 2 scaune din lemn f.f. în valoare de 200 lei fiecare, un acordeon f.f. în valoare de 1000 lei, 6 candelabre f.f. în valoare de 150 lei fiecare, 5 perechi de jaluze f.f. în valoare de 300 lei fiecare, 18 m de perdele-tul f.f. la prețul de 200 lei per metru, 8 m de perdele- șifon f.f. la prețul de 100 lei per metru, 4 perechi de cizme pentru femei f.f. în valoare de 800 lei. 2 perechi de cizme pentru bărbați f.f. în valoare de 800 lei, un uscător de păr f.f. în valoare de 200 lei, 2 costume pentru bărbați f.f. în valoare de 3000 lei fiecare, 3 rochii de seară f.f. în valoare de 2800 lei fiecare, un costum sportiv pentru femei f.f. în valoare de 800 lei, 4 perechi de bluși pentru femei f.f. în valoare de 400 lei fiecare, 10 perechi de blugi pentru bărbați f.f. în valoare de 400 lei fiecare și 24 de valuri de tapete în valoare de 400 lei fiecare, astfel cauzând proprietarului un prejudiciu material în proporții mari în mărime totală de 95846.6 lei, ceea ce constituie urmări grave”.

Versiunea inculpatului că nu este vinovat în faptul de încălcare a regulilor de exploatare a liniilor de distribuire a energiei electrice, soldată cu provocarea urmărilor grave, se combate prin declarațiile părții vătămate, a martorilor audiați în instanța de fond, declarațiile cărora au fost verificate și în instanța de apel, la fel versiunea inculpatului fiind contrazisă și prin probele scrise cercetate, care prezintă o situație clară a celor întâmplate și stabilite de instanța de apel, astfel declarațiile inculpatului contravin cu circumstanțele stabilite ale cauzei.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Vitiuc Vladimir în săvârșirea infracțiunii incriminate lui prevăzute de art.298 lit.b) Cod penal RM nu echivalează cu achitarea lui, deoarece probele prezentate în spriginul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

La numirea pedepsei inculpatului Vitiuc Vladimir în baza art. 298 lit. b) Cod penal, reținut în sarcina lui, instanța de apel a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal și criteriile de individualizare a pedepsei stabilite în art. 75 Cod penal.

Circumstanțe atenuante și agravante în sensul art.76,77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Potrivit art. 75 Cod penal și art. 394 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Astfel instanța de apel a reținut că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului și în bază căruia

persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile art. 90 Cod penal.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În cazul dat, pe linia de argumente expuse, luînd în considerația persoana inculpatului Vitiuc Vladimir, care se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost atras la răspundere penală, la moment suferă de o boală gravă, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge și fără izolarea lui de societate, cu numirea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea executării pedepsei și stabilirea perioadei de probațiune, dîndu-i posibilitate reală inculpatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar, considerînd că pedeapsa dată va asigura scopurile pedepsei, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, instanța de apel a reținut că atît procurorul în apelul declarat, cît și partea vătămată au solicitat admiterea acțiunii civile înauntate de Bargan Lilia în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În acest aspect instanța de apel a indicat că, potrivit materialelor cauzei penale, partea vătămată Bargan Lilia a înaintat acțiune civilă față de inculpatul Vitiuc Vladimir, indicînd că în urma acțiunilor inculpatului i-a fost cauzat prejudiciu material și moral, (f.d.84, vol. I).

Potrivit art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Instanța de apel a reținut că, în temeiul art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea și inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia.

Prejudiciul material se consideră legat de săvîrșirea acțiunii interzise de lege.

Prevederile art. 219 alin. (5), art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală, reglementează că acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Potrivit art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire.

La fel instanța de apel a menționat că, partea vătămată Bargan Lilia a depus în cadrul urmăririi penale cerere de înaintare a acțiunii civile, prin care a solicitat încasarea de la Vitiuc Vladimir a prejudiciului material în sumă de 200.000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei. (f.d.84, vol. I).

Totodată, instanța de apel a menționat că, cheltuielile solicitate de partea vătămată nu au fost confirmate prin anexarea la materialele cauzei a probelor ce dovedește suma prejudiciului material și moral solicitat de către partea vătămată Bargan Lilia, astfel instanța de apel a concluzionat despre necesitatea de a admite în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Bargan Lilia, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, dat fiind partea vătămată nu au prezentat careva documente, ce ar confirma suma pretinsă a prejudiciului moral și material.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului Vitiuc Vladimir, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței de achitare în privința inculpatului. Recurentul invocă dezacordul cu aprecierea probelor; învinuirea pe art. 298 Cod penal, nu are temei juridic, deoarece această normă e menită să asigure respectarea regulilor de exploatare a obiectivelor energetice; partea acuzării a interpretat noțiuni aferente cazului; lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii; instanța a comis o eroare de fapt care a afectat soluția.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului Vitiuc Vladimir, prin care a menționat că este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra apelului declarat, corect constatînd vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate. Din textul deciziei rezultă că aceasta a analizat obiectiv probele administrate și hotărîrea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și această hotărîre corespunde prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

În recursul ordinar declarat, hotărîrea recurată este criticată, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că aceste temeiuri nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Colegiul constată că, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la

dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de judecată, ale apărării cât și ale acuzării, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui Vitiuc Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 298 lit. b) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată desfășurat și minuțios în textul hotărîrii instanței de apel menționat în pct. 4.1. al prezentei decizii, care în coroborare demonstrează complet vina inculpatului în fapta incriminată, astfel Colegiul, consideră justă concluzia instanței de apel referitor la corectitudinea stabilirii stării de fapt și calificării acțiunilor inculpatului de către instanța de apel.

Faptul că inculpatul nu sunt de acord cu decizia adoptată, nu a fost luat în considerație de către instanța de recurs, deoarece acest dezacord nu poate constitui temei pentru desființarea deciziei, totodată instanța de apel a judecat cauza penală prezentă fără careva abateri de la normele de procedură și corect a apreciat probele cercetate sub toate aspectele, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

În acest context, Colegiul menționează că temeiurile invocate de apărător, privind modul de apreciere a probelor nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare. Totodată, Colegiul penal constată că recurentul invocă în recurs argumentele asupra cărora instanța de apel deja s-a expus motivat și detaliat, iar concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatului, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel, cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În speță, Colegiul constată, că nu și-a găsit confirmare motivul de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta este expus clar, și instanța nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Mai mult, Colegiul penal reține că, argumentele importante indicate în recurs, au fost obiect de discuție în instanța de apel, care la judecarea apelului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

La fel, potrivit art. 27 Cod de procedură penală, judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

Cît privește motivul precum că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal în această ordine de idei specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar

pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatei de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de fond sau cea de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Colegiul penal reține că instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, dându-li-se aprecierea cuvenită.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Acest temei nu este incident la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de către avocatul recurent.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

În acest context, Colegiul constată, că instanța de apel, analizând elementele infracțiunii prevăzute la art. 298 lit. b) Cod penal, a conchis că, latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiuni sau inacțiuni de încălcare a regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului, cu condiția că aceste încălcări au provocat decesul uneia sau al mai multor persoane sau alte urmări grave.

Prin încălcarea regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului se înțelege neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare sau neglijentă a acestor reguli, fapt ce a dus la apariția reală a pericolului cauzării daunei fizice oamenilor sau la dauna materială.

Componenta infracțiunii analizate este materială și se consumă din momentul survenirii consecințelor prejudiciabile, adică a decesului uneia sau al mai multor persoane sau alte urmări grave.

Urmări grave pot fi fizice sau materiale. Acestea pot fi vătămările corporale medii sau grave, cauzarea prejudiciului material în proporții mari sau deosebit de mari. Ca urmări grave mai pot fi considerate distrugerea masivelor forestiere, a monumentelor de cultură, întreruperea îndelungată sau dezorganizarea lucrului la întreprinderi, instituții etc.

Latura obiectivă se realizează doar în cazul în care între încălcarea regulilor de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei

electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului și survenirea decesului uneia sau al mai multor persoane sau altor urmări grave există legătură cauzală.

Obiectul juridic special îl constituie securitatea publică în domeniul exploatării stațiilor producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, și a conductelor de transportare a combustibilului.

Obiectul juridic special suplimentar îl constituie viața și sănătatea oamenilor, proprietatea etc.

Regulile de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului reprezintă în sine totalitatea regulamentelor, instrucțiunilor, ordinelor sau dispozițiilor care stabilesc ordinea de respectare a anumitor normative, îndreptate spre asigurarea securității oamenilor, protecția obiectelor industriale, mediului, florei și faunei etc.

Latura subiectivă se exprimă prin vinovăție imprudentă în ambele sale modalități: încredere exagerată în sine și neglijența criminală: făptuitorul înțelege că, încălcând regulile de exploatare a stațiilor de producere, a liniilor de transportare și distribuire a energiei electrice și termice, a conductelor de transportare a combustibilului pot surveni urmări grave sau moartea uneia sau a mai multor persoane, însă credea în mod ușuratic că ele nu vor surveni, sau nu a prevăzut posibilitatea survenirii unor atare urmări în cazul încălcării acestor reguli, cu toate că putea și trebuia să le prevadă.

Analizând situația de fapt, Colegiul penal lărgit menționează că, în speță sunt întrunite toate elementele infracțiunii prevăzute la art. 298 Cod penal. Astfel instanța de apel just a constatat precum că, inculpatul Vitiuc Vladimir, în calitate sa de electrician-montor al SA „Red-Nord” filiala Fălești, fiind o persoană care era obligată să respecte regulile de exploatare a obiectelor energetice, intenționat încălcând prevederile pct.2.1.31, 2.1.32, și 2.1.33 a Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice a utilizat necorespunzător un cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații conectând conductorul nul din cutia de joncțiune amplasată pe peretele exterior al casei cu conductoarele din cutia de joncțiune amplasată în încăperea verandei, astfel ca rezultat al acțiunilor sale în casă de locuit ce aparține cet.Bargan Lilia Victor, amplasată în or.Fălești str.Ion Creangă, 13 și la data de 18.09.2012 s-a produs un incendiu, care a cauzat părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari.

De asemenea, Colegiul penal menționează că, nu poate fi reținută versiunea inculpatului Vitiuc Vladimir, precum că partea vătămată Bargan Lilia a insistat la conectarea energiei electrice deoarece urmau zilele de odihnă și nu dorea să rămână fără curent electric, precum și nu poate fi reținut și faptul că a atenționat partea vătămată că nu trebuie să conecteze la priză mai multe aparate electrocasnice decât frigiderul, deoarece dânsul activînd în calitate de electromontor la SA „Red-Nord” filiala Fălești era obligat de a respecta regulile de exploatare a obiectivelor energetice și să instaleze nu un cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, dar un cablu electric care să corespundă condițiilor mediului, scopului și valorii clădirii, disignului și altor caracteristici, conform prevederilor pct. 2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33 a Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice. Or, inculpatul Vitiuc Vladimir cu bună știință a distribuit energia electrică la domiciliul părții vătămate Bargan Lilia

prin intermediul cablului de telecomunicații, fapt care este inadmisibil în conformitate cu normele tehnice ale rețelelor de distribuție.

Astfel, vinovăția inculpatului Vitiuc Vladimir în săvârșirea infracțiunii se dovedește incontestabil și prin expertizele tehnico-științifice efectuate pe cauza penală, prin care s-a concluzionat că, procesul de ardere al incendiului care s-a produs la data de 18.09.2012 în casa de locuit de pe str. I. Creangă, 13 (gara Fălești) a început în încăperea verandei, în regiunea cutiei de joncțiune a conductoarelor electrice. Sursa de inițiere a procesului de ardere al incendiului nominalizat a fost manifestările energiei electrice la funcționarea în regim de avarie (scurtcircuit electric) în care a fost implicate și conductoarele electrice ale porțiunii de cablu prevăzut pentru liniile aeriene de telecomunicații, prin intermediul căreia a fost conectat conductorul de nul din cutia de joncțiune, amplasată pe peretele exterior al casei, cu conductoarele din cutia de joncțiune, amplasată în încăperea verandei.

Circumstanțele care au cauzat inițierea incendiului au fost: efectuarea) lucrărilor de modificare a rețelei interne de alimentare cu energiei electrice a casei cu nerespectarea cerințelor Normelor de Amenajare a Instalațiilor Electrice (îndeosebi pct.2.1.31, 2.1.32 și 2.1.33) (f.d.39-47, vol. I).

În consecință, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise în art.414-417 Cod de procedură penală și, avînd în vedere că argumentele recursului se combat prin cele expuse mai sus, se impune soluția de a-l respinge ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Darii Vladimir în numele inculpatului Vitiuc Vladimir, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016, în cauza penală în privința lui *Vitiuc Vladimir Ilia*, cu menținerea hotărîrei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 decembrie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu